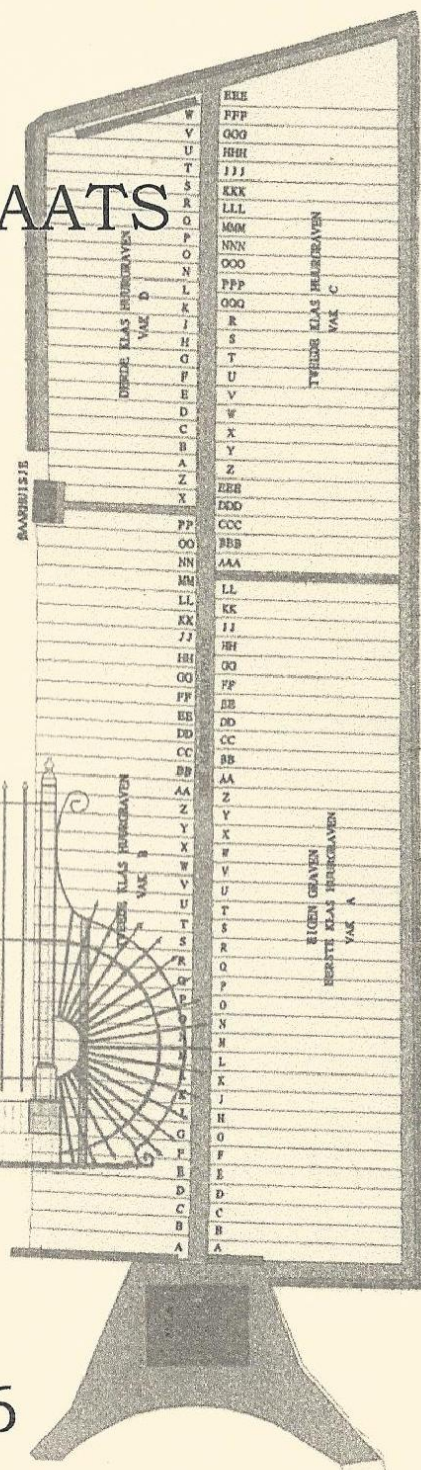
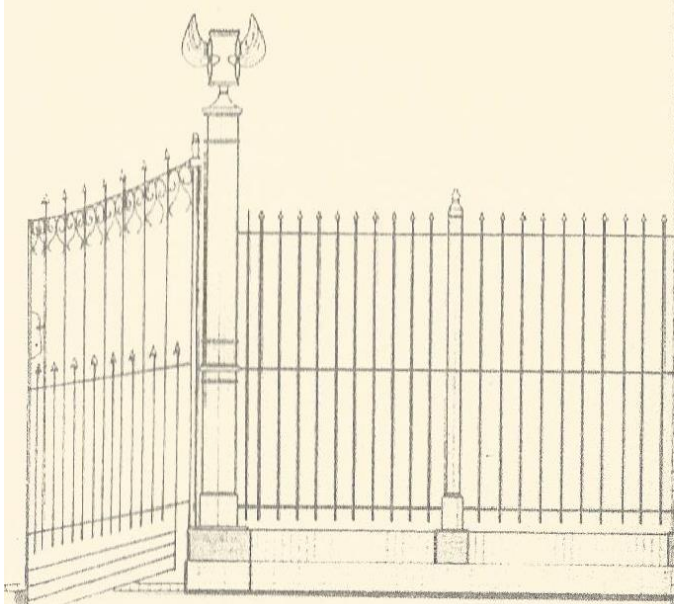

STICHTING OUDE BEGRAAFPLAATS GOUDA

jaargang 7
nummer 14
najaar 2006

Voorwoord:

In dit jaar is het voor onze stichting wat rustiger geweest dan in de voorgaande jaren. Toch hebben we niet stil gezeten.

Mededelingen:

- ° Ter gelegenheid van het 175 jarig bestaan van de oude begraafplaats in 2007, zal volgens verwachting in november volgend jaar een publicatie verschijnen. Daar wordt momenteel hard aan gewerkt.
- ° Op de open dagen zijn, op 27 mei na, weer vele belangstellenden op de begraafplaats geweest. We hebben ook weer de nodige mensen kunnen helpen die een graf zochten van een overledene. Op 27 mei mochten we maar 7 mensen verwelkomen.
- ° Op 11 juli is weer de avondwandeling geweest met vele belangstellenden. Die werden door deskundige mensen wegwijs gemaakt over de flora, fauna en de begraafplaats zelf.
- ° Er is een aanvang gemaakt met het plaatsen van omgevallen stenen in een voetstuk. Het is de bedoeling om in het voorjaar van 2007 een zaterdag te organiseren om samen met een aantal donateurs (als er voldoende belangstelling is) zerken recht te zetten en omgevallen zerken in voetstukken te plaatsen.
- ° Het bestuur bedankt een donateur die in Gouda ons blad bezorgt.

De stichting zoekt een voorzitter door Inez Meter

Als u mee wilt zoeken dan zullen we dat zeer op prijs stellen.

De procedure is een aantal maanden meedraaien om daarna van beide kanten eventueel tot overeenstemming te komen.

Er zijn momenteel 7 zeer betrokken bestuursleden terwijl de beheerder van "IJsselhof" onze contactman is van gemeentewege.

Onze voorzitter, Ed van Rossum, is vanaf het begin, halverwege de negentiger jaren, zeer betrokken geweest bij deze dodenakker. Eerst met een werkgroep tot behoud van deze plaats en vanaf 1997 als voorzitter van de stichting.

In dat jaar is de Oude Begraafplaats Gouda een gemeentelijke monument geworden en zet de gemeente zich, samen met de stichting, in om verder verval te voorkomen

Voor Ed was het voorzitterschap meer dan het leiden van vergaderingen. Hij was een deskundige rondleider, een promotor, legde contacten, maakte plannen en schreef artikelen in diverse periodieken. Kortom de stichting zal hem missen in de vergadering maar hij is volledig bereid, indien mogelijk zich, waar en wanneer dan ook, in te zetten en bij te springen.

Dit alles naast zijn onderwijs taken wordt te zwaar en omwille van zijn gezondheid, heeft hij dit besluit genomen. Wij zijn hem dankbaar en wensen hem alle goeds met een Tot Ziens.

Intussen gaan de activiteiten door. In de wintermaanden, mits het niet gaat vriezen, kan er gewerkt worden aan het rechtzetten van zerken en bij echt winterweer is het archief een bron van informatie.

De volgende nieuwsbrief zal in het voorjaar uitkomen met o.a. een jaarverslag en nieuwe data voor de dagen waarop de bestuursleden aanwezig zijn voor informatie.

Herstel van zerken in dit jaar.

Dit jaar zijn twee zerken hersteld door onze steenhouwer.

De eerste is te vinden op het C-veld rij ppp grafnummer 4.

Lijdia Gretha van Ettinger – Krijgsman ligt hier begraven en was in leven heilsoldaat bij het Leger des Heils. Haar zerk is voorzien van het embleem van het Leger des Heils en maakt het bijzonder, vandaar dat het hersteld is.

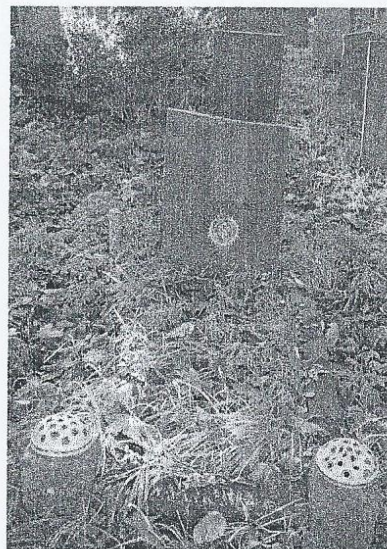
De zerk was in tweeën gebroken en is door de steenhouwer op een hardstenen plaat gelijmd. Hierdoor kan die weer jaren mee.

Het herstel is door de stichting betaald.

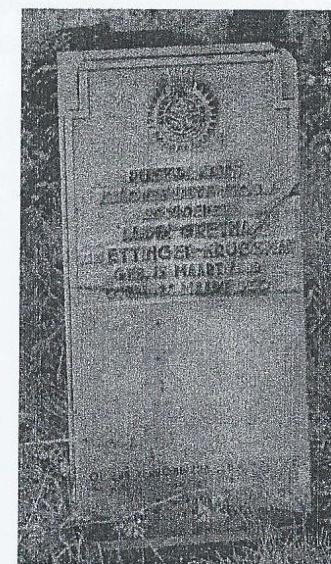
De tweede graf die is opgeknapt is te vinden op het A-veld rij ll grafnummer 1.

Hier ligt Victor Hendrik Verheul begraven.

De kosten zijn door het Verheulfonds betaald.

voor herstel

na herstel

De Stolwijkse begraafplaats door Loet van Vreumingen.

De geschiedenis van de huidige begraafplaats aan de Hoflaan begint met de kerkbrand in 1867. Op zijn sterfbed bekende ene "Jantje Pap" de brand te hebben gesticht, uit gramschap over het verplaatsen van de kermis. De toren herbouwd na in 1717 te zijn omgewaaid, bleef behouden. Het kerkgebouw uit 1501 werd volledig in de as gelegd. Na de landelijke wetgeving uit 1828 mocht er alleen nog op het kerkhof worden begraven. De brand gaf a.h.w. de aanzet tot aanleg van een nieuwe algemene begraafplaats, ± 1870. Dit aan de oostzijde van de oude Bilwijkseweg. Hier lag ook de ingang met het later verplaatste toegangshek. De nieuwe dodenakker werd hoog boven het omringende land aangelegd. Na uitbreidingen aan de noordzijde in de jaren dertig en aan de oostzijde in de jaren zeventig, waarbij de Bilwijkseweg oostelijk om de begraafplaats werd verlegd, ontstond de huidige Hoflaan. Het gietijzeren toegangshek werd verplaatst naar de zuidzijde van de dodenakker. En er verrees aan de Hoflaan een aula en rouwcentrum, die inmiddels geprivatiseerd zijn door de firma Stoppelenburg. De laatste uitbreiding vond ± 15 jaar geleden plaats aan de westkant, bovenop het tracé van de oude Bilwijkseweg. In het toegangshek zijn funeraire elementen verwerkt zoals zeis en zandloper.

Opvallend is vooral op het centrale, oudste en hoogste deel, de beplanting. Er is daar door de beheerder/ hovenier de heer van der Graaf vooral een klassieke coniferen beplanting toegepast: Taxus, Thuja (levensboom) hagen, bodembedekkende Jeneverbes, Ceder en de in het oogspringende treur Chamaecyparissen. Dit deel is hierdoor ietwat ondoorzichtig. Later werden ook loofbomen neergezet zoals Catalpa (trompetboom) de blauwbloeiende Pauwlonia en Ginkgo. De bestrating bestaat uit witgewassen grindtegels. Onder de jeneverbesvakken bevinden zich knekelputten, die bij ruimingen ontstaan. In 2003 is boven een nieuwe knekelput een monumentje met afgebroken zuil verzezen.

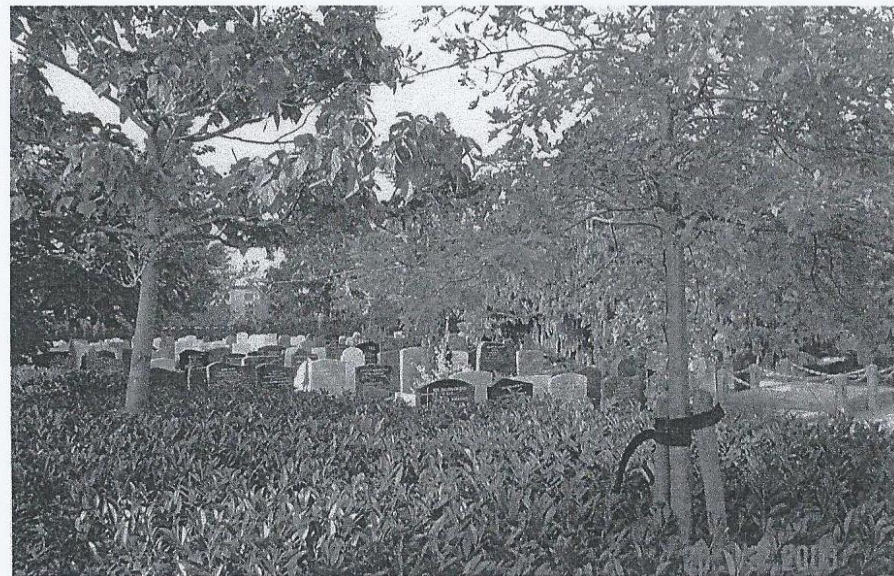
Graven van zeer bekende personen of bijzondere stenen zijn er niet. Het oudste graf is van wethouder Verdoold uit 1890. Het grafrecht in Stolwijk duurt 20 jaar. Huurkoopgraven, voor 30 jaar, kunnen worden verlengd inclusief onderhoudscontract. Er zijn 2

oorlogsgraven. Eén van Matthijs Verkaik, omgekomen op 11 mei 1940 en het oorlogsgravenstichtinggraf van W. van der Wal, die op 15 februari 1945 in Duitsland omkwam. Uit 1993 dateert de steen van Cornelis Boer, een in de Goudse binnenstad indertijd bekende 'clochard', die in weer en wind alles wat los en vast zat, met zijn oude fiets vervoerde naar zijn boerderijtje bij Stolwijk.

Een urnenmuur is nu weer bespreekbaar, na uit reformatorische hoek te zijn tegengehouden.

Langs de Bilwijkseweg is buiten de begraafplaats een herinneringsmonument opgericht voor oorlogsslachtoffers. Voor Verkaik, voor v.d. Wal, voor overleden Indiëgangers, voor de verraden en in kamp Amersfoort omgekomen Sminck, die joodse onderduikers had en voor de familie Molenaar die op 30 april 1941 na een bombardement van hun Beierse boerderij zes kinderen verloren.

De uitvaarten vanuit het rouwcentrum vinden tegenwoordig veelal plaats door schouderdragers, via een vereniging van dragers. Vroeger werd vooral 'laaggedragen' en later werd gebruik gemaakt van de rijdende baar. Zo is ook dit, evenals de steeds diversere grafstenen, aan mode onderhevig.

Make a Difference Day: nog niet alle klussen onderdak

De komende weekende is de tweede editie van Make a Difference Day (MADD), waarop het vrijwilligerswerk in de spotlights wordt geplaatst. Allerlei instanties bieden klussen aan die door vrijwilligers moeten worden geklaard. Vorig jaar was MADD in Gouda een succes: meer vrijwilligers zijn actief geworden. Dit jaar is er nog een aantal klussen waaraan nog geen vrijwilligers zijn gekoppeld, zoals de drie die hierbij nader worden voorgesteld. Aanmelden kan via de website www.makeadifference-day.nl

Minister

Agnes van Ardenne, minister van Ontwikkelingssamenwerking, gaat zaterdag in de Goudse Wereldwinkel aan de slag. Tussen 13.15 en 14.30 uur is ze in het pand aan de Lange Groenedaalse verkoopadviseur en helpt ze met het inpakken van cadeaus. Daarbij gaat zij met klanten in gesprek over armoedebestrijding. De minister is een van de vele bekende Nederlanders die de landelijke actie steunt. Dit jaar gaat bijvoorbij ook leden van het koninklijk huis, premier Balkenende en politica als Wouter Bos en Femke Halsema als vrijwilliger aan de slag.

Koos Massar van de stichting Oude Begraafplaats is op zoek naar vrijwilligers die grazerken weer rechtop willen zetten. FOTO PM MUL

Stichting Oude Begraafplaats

Rechtzetten en opknappen van oude grazerken

Koos Massar
Werkzaamheden? Het rechtzetten van grazerken op de oude begraafplaats en het plaatsen van omgevallen zerken in een nieuw voetstuk.
Aantal vrijwilligers nodig? „Wij kunnen van tegenwoordig tot drie uur 's middags zo'n tien mensen gebruiken. Je hebt er geen speciale capaciteiten voor nodig. Wij van de stichting zorgen wel voor een goede begeleiding.“
Klus al rond? „Nee, er heeft zich nog niemand gemeld. Dat verbaast

Hetty Brand
Werkzaamheden? Onze meiden doen het gebruikelijke onderhoudswerk zoveel mogelijk zelf. Maar ze komen tijd tekort om er een aantal grotere klussen bij te doen. Op ons terrein midden in de Reeuwijkse Plassen moet een schuifje worden gebouwd. Daartoe moet worden gesnoeid en er is het nodige schilderwerk. Verder moeten de vier bomen van een nieuwe paklaag worden voorzien.
Aantal vrijwilligers nodig? Minimaal drie handige mannen of vrouwen. Wij willen op den duur met een permanent

Waterscofinggroep Kastanjeto

Snoei- en schilderwerk op terrein in Reeuwijkse Plassen

Klus al rond? Vorig jaar is de groep al begonnen met knippen in de meeuweschuur. Het ontbreekt ons echter aan tijd om het af te ronden.
Vorig jaar? Waterscofinggroep Kastanjeto doet dit jaar voor het eerst mee.
Waarom vrijwilligers nodig? Wij hebben ons onderkomen vier jaar geleden zelf gerveerd. Er is dus al veel gedaan. Nu ontstaan weer grote onderhoudsklussen, zoals schilderen.

Marjan Woudstra - van Dijk
Werkzaamheden? We zoeken vrijwilligers voor het schoonmaken van de kerk aan de Kruisgraven, nadat daar voedselpakketten zijn samengesteld en uitgedaald.
Aantal vrijwilligers nodig? Zes of zeven.
Klus al rond? Door het groeiende aantal cliënten van de Voedselbank zijn meer mensen nodig om het werk te doen. Met meer vrijwilligers is de klus gemakkelijker te klaren. De voedselpakketten worden altijd samengesteld en uitgedaald op donderdag. Make A Difference-

Voedselbank Gouda

Schoonmaken van kerk na vuilen voedselpakketten

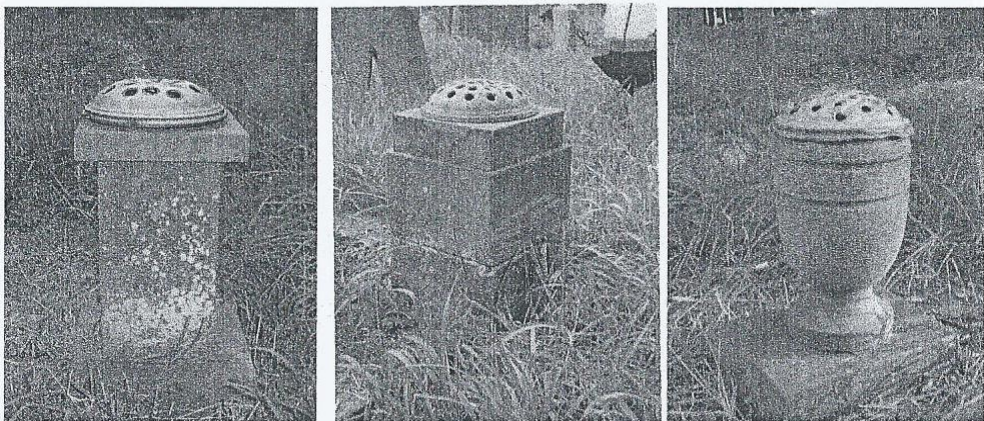
Marjan Woudstra - van Dijk
Werkzaamheden? We zoeken vrijwilligers voor het schoonmaken van de kerk aan de Kruisgraven, nadat daar voedselpakketten zijn samengesteld en uitgedaald.
Aantal vrijwilligers nodig? Zes of zeven.
Klus al rond? Door het groeiende aantal cliënten van de Voedselbank zijn meer mensen nodig om het werk te doen. Met meer vrijwilligers is de klus gemakkelijker te klaren. De voedselpakketten worden altijd samengesteld en uitgedaald op donderdag. Make A Difference-

Op 3 en 4 november is MADD weer gehouden. Wij hadden de begraafplaats opgegeven voor werkzaamheden. AD Groenehart belde op en vroeg of we al voldoende vrijwilligers hadden. Nee, niemand had zich tot dan gemeld. Vandaar dat ze vroegen om mee te doen aan het artikel om toch nog mensen te krijgen. Ondanks dat er geen vrijwilligers zich hadden aangemeld om te helpen, geven wij de moed niet op en gaan in het voorjaar met veel zin verder. Als er mensen zijn die zich al vast willen opgeven voor in het voorjaar 2007, mogen die zich aanmelden bij Koos Massar tel. 0182-515034.

Ornamenten op de begraafplaats door Koos Massar.

Als een dierbare ter aarde is gesteld dan worden met enige regelmaat bloemen op het graf geplaatst. In een losse bloemenvaas of zoals vroeger in een vaste bloemenvaashouder die meestal aan het voeteinde op de stenen banden werd bevestigd. De vaas en de bloemenrooster, die van zink waren gemaakt, werden los in de bloemenvaashouder gezet.

Door weer en wind zijn op de begraafplaats vele vazen verloren gegaan. Complete exemplaren zijn een uitzondering, maar als je je ogen goed de kost geeft, kunt je nog bijzondere bloemenvaashouders tegen komen. Vooral op het C-veld zijn mooie modellen te vinden.

Dit zijn drie voorbeelden van bloemenvaashouders met bloemenvaas en rooster op de begraafplaats.

Hier zijn nog twee websites voor de liefhebber.

www.hearse.com/pa een Amerikaanse site met zeer veel lijkwagens.

<http://www.uitvaartmuseum.nl> hier kunt u zich ook opgeven voor een elektronische nieuwsbrief.

Van 25 tot en met 28 mei werd op de begraafplaats een kunstmanifestatie "Gods kleedkamer", gehouden door Jamplus. Op donderdag 25 mei werd 's middags door Jamplus 2 uitvoeringen gegeven die door de aanwezige toeschouwers zeer werden gewaardeerd. Ook werd er door Gouwestad en het Toverlint gefilmd tijdens de uitvoeringen.

Helaas werkte het weer op de andere dagen niet mee waardoor de belangstelling achter bleef bij de

verwachting.

Tijdens een uitvoering op 25 mei.

Het middenpad met de gewaden aan de bomen.